

SIIKAISTEN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2018 ARVIOINTIKERTOMUS

1. LAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1. Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan kunnanvaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Valtuusto on kokouksessaan 8.6.2017 valinnut tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Varsinainen jäsen		Henk.koht.varajäsen	
Anneli Lahtinen, pj	(5)	Seppo Lahtinen	(0)
Leo Forss, vpj	(4)	Hannu Heikintalo	(0)
Matti Anttila	(5)	Heli Harju	(0)
Paavo Tuulensuu	(4)	Toivo Fridfelt	(0)
Maria Santti	(5)	Therese Rosenqvist	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 5 kpl.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä ei ole ollut ns. pysyviä esteellisyyksiä.

1.2. Toiminnan tarkoitus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kunta täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä mutta omana asianaan.

Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

1.3. Yhteys tilintarkastajaan

Kunnan tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT Vesa Keso.

1.4. Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja hallintosäännön edellyttämiä asioita tilivuodelta 2018 vuosille 2017-2020 hyväksytyin arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2018 painopistealueena on ollut kunnanhallituksen alaiset toiminnot.

Jokaiseen tarkastuslautakunnan kokoukseen on kutsuttu kunnanjohtaja selvittämään ajankohtaisia kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Jokaisessa kokouksessa on ollut myös työohjelman mukainen arviointiteema.

Kunnanjohtajan lisäksi toimintavuoden aikana kokouksissa on ollut kuultavina Metsätähden palvelukeskuksen vastaava hoitaja, hallintopäällikkö, metsänhoitopalvelu Seija Vuorela, kuntayhtymäjohtaja (Posa), sivistystoimenjohtaja ja tekninen johtaja.

Tarkastuslautakunta on saanut selvityksiä johtavien viranhaltijoiden toimesta kunnan toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Viranhaltijoiden täytettäväksi on annettu arviointilomake, joka on liitteineen toimitettu ennen kokousta tarkastuslautakunnan jäsenille.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta on sopinut, että kaikki jäsenet seuraavat kaikkien toimielinten toimintaa. Tarkastuslautakunta on harkinnut seurantavastuun jakamista jäsenten välisellä keskinäisellä työnjaolla.

Työohjelmansa mukaisesti tarkastuslautakunta teki 30.11.2018 tutustumiskäynnin Metsätähden palvelukeskukseen.

2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.1. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tuloksellisuus hallintokunnittain

Tarkastuslautakunta arvioi hallintokuntien ja niiden tehtäväalueiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta seuraavasti:

Kunnanhallitus:

Kunnanhallituksen ja sen alaisten tehtäväalueiden toiminnan tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta on selvitetty kunnanjohtajan, Posan kuntayhtymäjohtajan, metsänhoitopalvelun edustajan ja Metsätähden palvelukeskuksen vastaavan hoitajan kuulemisissa.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista on selvitetty myös vuoden 2018 toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan toimintaa voidaan pitää olennaisilta osin valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisena.

Vuoden 2018 aikana on toteutettu talous- ja palkkahallinnon ulkoistaminen. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että muutoksen yhteydessä kiinnitetään huomiota riittävään johtamistyöhön.

Posan kuntayhtymäjohtaja on ollut tarkastuslautakunnan kokouksessa kuultavana ja selvittänyt tarkastuslautakunnalle Siikaisten saamia palveluja ja niissä tapahtuneita muutoksia sekä kustannuskehitystä. Posan tuottamien palvelujen osalta tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Siikaisten kunnan saamien Posan tuottamien peruspalvelusuoritteiden laskevaan trendiin jolla on yhtyes myös kustannuskehitykseen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Siikaisten kunta yhdessä Posan kanssa aktiivisesti seuraa palvelukysynnän kehitystä ja tekee ennakkoluulottomasti esityksiä palvelujen kehittämiseksi.

Valtakunnallisten muutosprosessien johdosta myös seutukunnan palvelurakenteeseen on suunniteltu muutoksia. Tarkastuslautakunta korostaa, että palveluverkkon kehittämisessä tulee toimia kunnanvaltuuston päättämien strategisten linjausten mukaisesti.

Metsänhoitopalvelu Seija Vuorela on ollut tarkastuslautakunnan kokouksessa selvittämässä kunnan metsäomaisuuden hoitoon liittyviä asioita. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan kunnalla on metsätalousmaata yhteensä 1 255 ha, josta metsämaata on 1 052 ha. Puustoa on yhteensä 115t m³, josta männyn osuus on 81%. Metsäsuunnitelman mukaan kestävä hakkuukertymä on 4 500m³/v, josta kantorahatulo 159t€/v. Metsäsuunnitelma on laadittu vuosille 2018-2027.

Hyvinvointilautakunta:

Hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan tavoitteita, tavoitteiden saavuttamiseksi tehtyjä toimenpiteitä ja toimenpiteiden vaikutuksia sekä toiminnan tuloksellisuutta on kartoitettu sivistystoimenjohtajan kuulemisessa.

Tarkastuslautakunnan saamien selvitysten mukaan toimintaa voidaan pitää olenniasilta osin valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisena. Saadun selvityksen mukaan hyvinvointilautakunnan toiminnalliset tavoitteet tukevat kuntastrategian toteutumista.

Palvelujen tuottamisen suurimpina haasteina on pidetty väestörakennetta, pieniä varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen ikäluokkia ja pientä asukasmäärää suhteessa pinta-alaan.

Tuloksellisuuden parantamiseksi tehtyinä toimenpiteinä on tuotu esille mm. kirjaston siirto kunnantuvalle, erilaiset työtehtävien järjestelyt ja eriytetyn erityisopetuksen keskittäminen omaan kuntaan.

Elinvoimalautakunta:

Elinvoimalautakunnan alaista toimintaa on arvioitu teknisen johtajan kuulemisessa 2.4.2019. Kuulemisessa on käyty läpi talousarviossa esitetyjä tavoitteita ja tuloksellisuuteen liittyviä asioita.

Saatujen selvitysten mukaan teknisen lautakunnan toiminta on ollut kunnanvaltuuston talousarviossa ja kuntastrategiassa asettamien tavoitteiden mukaista.

Teknisen johtajan toimimisen Merikarvian ja Jämijärven kunnissa lähtökohtana ei ole ollut tehtävänkierto ja sen tarjoamat hyödyt tuloksellisuudessa. Tästä huolimatta teknisen johtajan toimimista muissa kunnissa voidaan hyvin pitää tuloksellisuutta parantavana toimenpiteenä.

Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan ruokahuollossa kerätään systemaattisesti asiakaspalautteita. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että erilaisia asiakaskyselyitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja johtamisessa.

Suurimpana haasteena on tuotu esille rahoituksen puute. Tarkastuslautakunta toteaa, että suuri osa kunnan varallisuudesta on kiinni kiinteistöissä. Tarkastuslautakunta kiinnittää kunnanhallituksen huomiota sen vastuuseen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kokonaisvastuusta.

2.2. Koko kuntaa koskevat taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot 1 849t€ olivat 93t€ suuremmat kuin talousarviossa. Toimintakulut 10 454t€ olivat 1 086t€ pienemmät kuin talousarviossa. Verotulot olivat 4 650t€, joka on 47t€ vähemmän kuin talousarviossa. Valtionosuudet olivat 4 846t€, joka on 11t€ vähemmän kuin talousarviossa.

Kunnan vuosikate oli ylijäämäinen 885t€. Vuoden 2018 talousarviossa vuosikatteen oli arvioitu muodostuvan alijäämäiseksi talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen -238t€.

Tilikauden tulos muodostui suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen ylijäämäiseksi 392t€, mikä on sama kuin tilikauden ylijäämä.

Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 30,0% ja lainakanta 1 380€/asukas.

2.3. Investoinnit

Kunnan talousarviossa oli investointimenoja varten yhteensä 409t€. Investointimenot toteutuivat 331t€:n suuruisina. Suurin yksittäinen poikkeama valtuuston päättämiin määrärahoihin oli Metsätähden remontti, johon oli myönnetty 130t€ mutta toteutuma oli vain 104t€. Pysyvien vastaavien osakkeita on hankittu 7 023,90 €:lla. Tälle hankinnalle ei ole ollut talousarviossa määrärahaa.

3. KUNTAKONSERNI

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Selvitys kohdistuu konsernijohdon toimintaan, kunnan edustajien toimintaan tytäryhteisöissä ja siihen, miten tytäryhteisöille kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai muutoin asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toimintakertomuksessa on annettu riittävästi selvityksiä kuntakonsernia koskevista asioista.

Konsernin kertynyt ylijäämä oli 1 518€/asukas, lainakanta 1 648€/asukas ja suhteellinen velkaantuneisuus 25,6%. Tuloslaskelman osoittama vuosikate oli 673€/asukas.

4. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2018 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

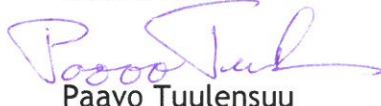
Siikaisissa 14.5.2019

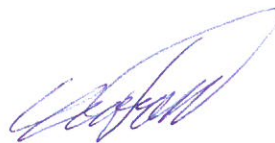
Anneli Lahtinen
puheenjohtaja

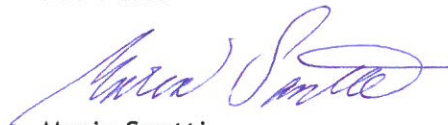
Matti Anttila

Paavo Tuulensuu

Leo Forss

Maria Santti